

[Stinus.]

Koivistos klare afvisning under statsministerbesøget i Oslo af, at den finske neutralitetspolitik skulle svække Finlands stilling i forhold til et udvidet handelspolitisk samarbejde i Europa. Det radikale venstre støtter fuldt ud den danske regerings initiativ og anstrengelser for at etablere et snævrere nordisk samarbejde.

Med disse bemærkninger skal jeg foreløbig afslutte mine betragtninger over den udenrigspolitiske situation.

(Kort bemærkning).

Per Hækkerup: Efter at vi nu har hørt den anden oppositionstale i dag, vil jeg gerne, for at vi senere på aftenen kan koncentrere diskussionen om de mere politiske spørgsmål, med det samme spørge udenrigsministeren, om han er enig i forslagene om, at der oprettes et handelskammer i Østtyskland, og at kontrolrådsparordningen for østtyskere afskaffes. Jeg kan nemlig sige, at socialdemokratiet er enig heri, og da ordføreren for det radikale venstre talte på sit partis vegne, er der hermed flertal for disse forslag.

Udenrigsministeren (Poul Hartling): Det er måske en lidt ejendommelig facon, at man skal trække enkelte spørgsmål ud, men jeg forstår godt hensigten — jeg skal prøve at lade være med at fortsætte citatet.

Med hensyn til spørgsmålet vedrørende Østtyskland vil jeg gerne sige, at jeg altid har ladet mig lede af det synspunkt — og det tror jeg i det hele taget, man har gjort fra dansk side også under den tidligere regering — at forbindelserne med den østtyske befolkning kun i det mindst mulige omfang skulle påvirkes af det forhold, at vi ikke politisk har kunnet anerkende det østtyske styre. Dette har ikke mindst givet sig udslag i vor stilling til spørgsmålet om østtyskernes indrejseadgang her i landet. Vi vil fortsat lade os lede af disse betragtninger. Vi vil aktivt arbejde for at skabe fornuftige ordninger, hvor vi kan, og det har vi også gjort. Men det må ikke glemmes, at det stadig er en vanskelighed — det har vi været inde på tidligere her, også når der er blevet stillet spørgsmål om dette forhold — at det østtyske regimes holdning har været den at lægge vanskeligheder i

vejen gang på gang. Med hensyn til initiativ netop nu vil jeg også henlede opmærksomheden på, at så kort tid efter, at østtyske tropper har deltaget i invasionen i Czekoslovakiet, forekommer tidspunktet mig ikke gunstigt til at tage et initiativ.

Hr. Stinus nævnedes også — og det var det andet spørgsmål, som hr. Per Hækkerup ville ind på — spørgsmålet om et handelskammer i Østberlin. Det er rigtigt, at der i forbundsrepublikken har været tanker fremme om noget sådant. Vore handelsforbindelser plejes, som det vist vil være bekendt, af en privat forening, der er sammensat af repræsentanter for store erhvervsorganisationer, og denne ordning synes at fungere forholdsvis tilfredsstillende. Jeg tror ikke, der lige nu er behov for etablering af nye organer, og jeg tror heller ikke, man uden videre kan parallellisere mellem initiativer i indre tysk sammenhæng og initiativer fra tredjelandets side.

Gert Petersen: Også jeg har med megen interesse lyttet til den tale, som ordføreren for det radikale venstre her har holdt. Jeg synes, det var bemærkelsesværdigt, at det var en ordfører for et af regeringspartierne, som holdt talen, og da en tanke ikke er meget værd, hvis den ikke krones med handling, venter jeg spændt på den nære fremtid, når alle de udmærkede tanker, der her blev fremsat, skal krones med handling.

Jeg vil til de bemærkninger, som er blevet udvekslet, føje, at vi jo desværre ikke længere er i den situation, at socialistisk folkeparti er udslaggivende for flertallet i denne sal. Men også vi er tilhængere af de tanker, hr. Stinus udtalte på det radikale venstres vegne, om oprettelse af et handelskammer i Østtyskland og ophævelse af kontrolrådspassene for Danmarks vedkommende. Det vil sige, at der i hvert fald er et stort flertal i denne sal for gennemførelse af sådanne foranstaltninger.

I øvrigt vil jeg takke for de redegørelser, vi har fået fra ministrene. Takken er mere adresseret til det arbejde, der er lagt i redegørelserne, for ministrene er nok på forhånd klar over, at der på en række punkter for vort vedkommende ikke kan være tilslutning til synspunkterne — selv om der naturligvis også er synspunkter,